

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobkyně: **M. M.**, zast. JUDr. Josefem Peštou, advokátem, se sídlem Praha 4, Lipenská 555, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 6. 2005, č. j. 60 Az 226/2004 - 28, a o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 1. 2006, č. j. 60 Az 226/2004 - 51,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 1. 2006, č. j. 60 Az 226/2004 - 51, **s e z a m í t á.**
- II. Kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 6. 2005, č. j. 60 Az 226/2004 - 28, **s e z a m í t á.**
- III. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Zástupci stěžovatele JUDr. Josefu Peštovi, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 2150 Kč, která mu bude vyplacena Nejvyšším správním soudem do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek krajského soudu, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 14. 12. 2004, č. j. OAM-3526/VL-10-19-2004. Tímto rozhodnutím byla její žádost o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k)

zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

V kasační stížnosti stěžovatelka současně požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a o ustanovení zástupce z řad advokátů.

V žalobě, která směřovala proti označenému rozhodnutí žalovaného správního orgánu, stěžovatelka v obecné rovině brojila proti neudělení azylu a namítala porušení § 3 odst. 3,4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), a dále porušení § 12 zákona o azylu. Požadovala, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení.

V napadeném rozsudku dospěl Krajský soud v Ostravě, obdobně jako žalovaný správní orgán, k závěru, že stěžovatelka podala žádost o udělení azylu teprve poté, kdy jí bylo – po skončení platnosti víza - uděleno správní vyhoštění, ač jí žádné skutečnosti nebránily požádat o udělení azylu dříve.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka kasační stížnost, v níž obdobně jako v žalobě namítala porušení § 3 odst. 3, 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) žalovaným. Současně poukázala na to, že v zemi má problémy, které jsou obrazem poměrů na Ukrajině. Nespecifikovala přitom jaké problémy má na mysli, a odkázala na čl. 43 a 53 Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, vydané Vysokým komisařem v lednu 1992 v Ženevě. S odkazem na výše uvedené pak stěžovatelka požadovala, aby byl napadený rozsudek zrušen a vrácen k dalšímu projednání.

Krajský soud v Ostravě ustanovil stěžovatelce usnesením ze dne 12. 1. 2006, č. j. 60 Az 226/2004 - 51, k zastupování v řízení o kasační stížnosti JUDr. Josefa Peštu, advokáta se sídlem Lipenská 555/8, Praha 4, a současně jej vyzval k doplnění kasační stížnosti. Uvedené usnesení obdržela stěžovatelka dne 30. 1. 2006.

Stěžovatelka podáním ze dne 10. 2. 2006, vyjádřila nespokojenost s dosavadním postupem ustanoveného advokáta, uvedla, že k němu nemá důvěru, přes osobní setkání a 4 hovory telefonem má za to, že jí nerozumí a oddaluje doplnění kasační stížnosti. Dále uvedla, že si podává kasační stížnost i do usnesení ze dne 12. 1. 2006, č. j. 60 Az 226/2004 - 51, čímž sleduje, aby jí byl ustanoven jiný advokát.

Podáním ze dne 19. 2. 2006 ustanovený zástupce stěžovatelky kasační stížnost doplnil, přičemž zejména uvedl, že rozsudek stěžovatelka napadá kasační stížností v celém rozsahu a jako důvod kasační stížnosti uvádí důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém zejména uvedl, že jak rozhodnutí správního orgánu, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Závěrem uvedl, že jak kasační stížnost, tak návrh na přiznání odkladného účinku, nepovažuje za důvodné, a proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl, neboť kasační stížnost považuje za nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti jak kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 1. 2006, č. j. 60 Az 226/2004 - 51,

tak kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 6. 2005, 60 Az 226/2004 - 28, a konstatoval, že kasační stížnosti byly podány včas a jde o rozhodnutí, proti němuž jsou kasační stížnosti přípustné.

Ke kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 1. 2006, č. j. 60 Az 226/2004 - 51, Nejvyšší správní soud nejprve uvádí, že podle § 105 odst. 2 s. ř. s. *musí být stěžovatel v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem, což neplatí, má-li sám příslušné vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.*

Podle ustanovení § 35 odst. 7 (8) s. ř. s., *může předseda senátu navrhovateli (žalobci), u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.* Z citace uvedeného zákonného ustanovení vyplývá, že účastníku lze ustanovit zástupce tehdy, jestliže jsou splněny dvě podmínky: 1) jde o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a 2) jestliže je to třeba k ochraně jeho zájmů. V projednávané věci Krajský soud v Ostravě shledal s ohledem na osobní a majetkové poměry stěžovatelky, jak splnění podmínky první, tak s ohledem na dikci § 105 odst. 2 s. ř. s. i splnění podmínky druhé, a stěžovatelce k ochraně jejích práv zástupce ustanovil.

Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 1. 2006, č. j. 60 Az 226/2004 - 51, jímž ustanovil stěžovatele zástupce, krajský soud tohoto zástupce současně vyzval k doplnění kasační stížnosti stěžovatelky 1/ údajem o tom, v jakém rozsahu se rozsudek napadá, a 2/ o důvody kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. s. ř. s. K doplnění kasační stížnosti stěžovatelky o tyto údaje stanovil zástupci lhůtu do jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení.

Předmětné usnesení bylo zástupci stěžovatelky doručeno dne 27. 1. 2006, přičemž podáním ze dne 19. 2. 2006 ustanovený zástupce stěžovatelky kasační stížnost doplnil, a to tak, že v souladu s výzvou uvedl, že rozsudek stěžovatelka napadá kasační stížností v celém rozsahu a jako důvod kasační stížnosti uvádí důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Za tohoto stavu věci danou kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 1. 2006, č. j. 60 Az 226/2004 - 51, Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou a podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl.

Dále Nejvyšší správní soud konstatoval, že stěžovatelka je v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 6. 2005, č. j. 60 Az 226/2004 - 28, zastoupena advokátem.

Nejvyšší správní soud dále vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku městského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného

víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumával napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za nutné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti je jeho úkolem pouze posoudit, zda v předchozím řízení jsou dány důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s., specifikované stěžovatelkou.

Z kasační stížnosti a jejího doplnění vyplynulo, že stěžovatelka uplatňuje jednak důvod podřaditelný § 103 odst. 1 písm. b) – nedostatečné zjištění skutkového stavu věci v předchozím řízení, a dále i důvod vymezený v ustanovení § 103 odst. 1 pod písm. a) s. ř. s., tj. tvrzenou nezákonnost rozhodnutí, spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Takové nedostatky či vady Nejvyšší správní soud v posuzované věci neshledal.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, *bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*

Ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu stanoví, že *žádost o udělení azylu se zamítne jako zjevně nedůvodná, pokud stěžovatel podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve.*

Z předloženého správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka podala dne 7. 12. 2004 žádost o udělení azylu, z níž zejména vyplynulo, že do České republiky přijela v březnu 2004 a chtěla tady pracovat. Bylo jí uděleno vyhoštění z České republiky, a proto nyní žádá o azyl. Z protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu ze dne 9. 12. 2004 vyplynuly obdobné skutečnosti jako ze žádosti. K důvodům odchodu ze země původu uvedla, že doma dlužila věřitelům, kteří jí vyhrožovali. Do České republiky odejela, protože si chtěla vydělat peníze na úhradu dluhu, nechtěla, aby dluh platili její rodiče. Do České republiky přijela na základě víza s platností 60 dnů. O azyl nepožádala proto, že nevěděla o azylovém řízení. Dne 1. 12. 2004 obdržela správní vyhoštění na tři roky, a aby se nemusela vrátit na Ukrajinu požádala o azyl, neboť si chce pobyt na území České republiky legalizovat.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatelky, vycházel správní orgán, jakož i krajský soud a jejich závěr o tom, že stěžovatelka neuvedla skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených

v § 12 zákona o azylu, stejně jako závěr svědčící o tom, že stěžovatelka naplňuje podmínky ustanovení § 16 odst. 1 písm. k), tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení.

Nejvyšší správní soud uvádí, že všechny námitky stran nedostatečně zjištěného skutkového stavu nemají nejen oporu ve spisu, ale jeví se bezpředmětné i s ohledem na to, že žádost o udělení azylu byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud pro podporu svých tvrzení odkazuje i na dosavadní judikaturu, např. na rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2005, sp. zn. 4 Azs 300/2004, ze kterého mj. vyplývá, že *byla-li žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná, nemohou před soudem obstát námitky nesprávného posouzení skutkového stavu věci vztahující se k důvodům udělení azylu.*

Lze tedy shrnout, že i Nejvyšší správní soud se se skutkovým hodnocením, jakož a následnými právními závěry provedenými jak žalovaným správním orgánem, tak i soudem, ztotožňuje a plně na ně odkazuje.

Nejvyšší správní soud tak neshledal s odkazem na v kasační stížnosti tvrzené námitky naplnění ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Stejně tak Nejvyšší správní soud neshledal nesprávné právní posouzení (§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.), ať již ze strany krajského soudu či žalovaného správního orgánu. Žalovaný správní orgán a krajský soud postupovaly správně, pokud na základě výše popsaného skutkového stavu žádost o udělení azylu posoudily jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Přitom neporušily žádné ustanovení zákona. Bylo totiž nepochybně prokázáno, a to především z výpovědi stěžovatelky, že správní vyhoštění jí bylo uděleno před podáním žádosti o udělení azylu, a to na dobu 3 let. Lze tedy konstatovat, že byly splněny zákonné podmínky ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, neboť stěžovatelka podala žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohla požádat o udělení azylu dříve, a to od března 2004, kdy na území České republiky pobývala.

Nejvyšší správní soud závěrem uvádí, že po přezkoumání všech námitek, či tvrzení stěžovatelky, obsažených v kasační stížnosti neshledal naplnění ani jednoho z uváděných stížnostních důvodů.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s, ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, žalovaný, který v řízení úspěch měl, žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, proto rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatelky JUDr. Josef Pešta, byl ustanoven soudem, přiznal Nejvyšší správní soud označenému zástupci za zastupování v řízení o kasační stížnosti odměnu, a to v celkové výši 2150 Kč, sestávající se z odměny dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. za jeden úkon právní služby (á 1000 Kč - § 11 odst. 1 b/,d/, ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f/ cit. vyhlášky) a dvou režijních paušálů (á 75 Kč - § 13 odst. 3 téže vyhlášky).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. července 2007

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu